

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofjsk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —
Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Shod avstrijskega cesarja z ruskim pa turška vojska!

Vse v Avstriji sluti in čuti, da stojimo pred
važnimi dogodki. V Turčiji razsaja grozno klanje
med Turki in med slavjanskimi Kristijani, o katerem
še nihče ne vé, kako bo skončano. To tem menje,
ker še nevarnost ni odstranjena, da se zaradi
Turčije ne uname občna, evropska vojska. V tej
nevarnosti je celó prav, da se Avstrijani oziramo
po zaveznikih. Magjari mislijo na Angleže in Lahe,
liberalni Nemci se zanašajo na Pruse, večina pa
gleda vendarle na Ruse; in ti utegnejo najboljše
zadeti. Kajti Lah in Prus nista bila nikoli in
tudi ne bodeta lahko naša prijatelja; Angleži so
nezanesljivi kramarji, ostanejo tedaj edini čvrsti
Rusi. Ti so naši mejaši na Gališkem in v Buko-
vini in so v Aziji v dotiki s Turškim, kakor mi
v Dalmaciji in v poprejšni Krajini. Po legi dežel
sodijo tedaj pri turškem prašanju najbolj Rusi za
naše zaveznike.

Na dalje pomislimo, da je Avstrija, sred
Evrope ležeča, obdana od samih starih, zvitih in
grabežljivih sovražnikov: Turkov, Lahov in Prusov
ali Prajzev, ki so nas velikokrat z vojsko napadli,
nam pobili na tisoče ljudi in odtrgali lepe dežele.
Edini sosedi Rusi še se niso nikoli resnobno
zoper nas vojskovali, edini Rusi nas niso nikdar
zavratno napadli in nam niti za pedenj zemlje
vzeli. Tega Rusi niso nikoli storili, pač pa so se
večkrat v sili skazali kot najzvestejši prijatelji in
in najzdatniši pomočniki. Pred nekoliko več ka-
kor 100 leti so nam v 7letni vojski zoper Prajze
poslali 3krat precej močno vojsko na pomoč. Isto
so storili v 25letni francoski vojski 5krat, in l.
1849 so nam pomagali puntarske Magjare potlačiti.
Premisliti nam je tudi to, da smo vselej nesrečni
bili, kedar smo zvezo z Rusi popustili. Leta 1854
je hotel ruski car Nikolaj Turke iz Evrope pre-
gnati in vzeti Carigrad. To bi se bilo gotovo zgodilo,
ako mu nebi bila Avstrija tega zabranila ter z An-
gleži, Lah in Francozi zoper Ruse potegnola.
Vsled tega so bili Rusi premagani pa tudi od nas

hudo razžaljeni. Zato so nas poznej v francoski
vojski l. 1859 in v pruski l. 1866 pustili brez vse
pomoči. Avstrijanci bili smo popolnem zapuščeni
in smo zgubili vse na Laškem in Nemškem. Sploh
britke skušnje poslednjih let nam svetujejo staro
zvezo z Rusi ponoviti!

Zveza z Rusijo se kaže zlasti gledé turškega
prašanja ne samo koristna, ampak prav za prav
naravna in potrebna. Rusija kakor Avstrija je
od Turkov že od nekdanj največ trpela. Rusi in
Avstrijani so največ storili, da so mnogi kristi-
janski narodi otrešli turški jarem. Zato je popol-
nem naravno, da se Avstrija in Rusija porazumite
in še ostale Kristijane: Srbe, Bolgare, Arnaute,
Armence itd. rešite iz turškega nasilstva; posebno
še za tega voljo ker je večina turških Kristijanov
slavjanske krvi, Rusija pa je vsa slavjanska in
Avstrija šteje više 16 milijonov Slavjanov. Zato
so že od nekdanj turški Slavjani od Rusije in Av-
strije pričakovali zaželenega rešenja. Avstrija v
zvezi z Rusijo za more tudi resnično Kristijanom
pomagati. Kajti turška sila ne more ničesar opravi-
titi zoper združeno Avstrijo in Rusijo pa tudi nihče
drug na celem svetu si ne bode tedaj upal Turka
iti braniti. Avstrija in Rusija, zlasti dokler se tej
ni bati Prusa, storite s Turčijo, kar hočete.

Ali se bo tudi kedaj tako zgodilo? Vesela zna-
menja se kažejo, da se bo zgodilo. Nadvojvodi
Albrehtu, slavnemu premagaleu Lahov pri Custozi
l. 1866. se je posrečilo rusko cesarsko rodbino
z našo nekoliko sprijazniti in pomiriti. Vsled tega
se je ruski car z našim cesarjem že večkrat sošel
in pogovarjal. Najbolj važen pa utegne biti shod,
ki se je med obema cesarjema pretečeno soboto
8. julija vršil v Zakupih (Reichstadt) na Českem.
Svitli cesar so na skrajni železniški staciji Boden-
bach čakali na ruskega cara, ki se je iz Nem-
škega vračal domu na Rusko. Okoli 1/2 10 ure se
pripelja visoki gost ter se poda z našim cesarjem
po železnici v Lipe in od ond v cesarski grad
v Zakupih. Na kolodvoru v Lipah je stal tudi
cesarjevič Rudolf. Ko ga ruski car zagleda, stopi
brž k njemu, ga objame in večkrat poljubi. V

gradu so se potem, oba cesarja in njuna ministra knez Gorčakov in grof Andrassy, pogovarjali o turških zadevah. Popoldan okoli treh je ruski car odpotoval v Varšavo, naš cesar pa na Dunaj.

Kaj se je sklenolo, to še sedaj ni vse znano. Toliko je gotovo, da zaradi Turčije ne bo vojske med nami in Rusi in da se bo Kristijanom na Turškem gotovo pomagalo. Svitli cesar so namreč v Prago prišli prav veseli in rekli: sam sicer ne morem ničesar storiti, pa vračam se vendar vesel in jako zadovoljen — bodite, gospoda, potolaženi!

Neizmerno važno za Avstrijo in za vse Jugoslovjane bi bilo, ako je res, kar se sedaj po novinah bere. Nekatere novine vedó namreč povedati, da se je sledeče sklenolo: na Turškem se naredi kmalu mir. Gnjilej Turčiji se vzamejo vse dežele do Balkana. Suverenstvo (nadvlado) nad Srbijo, Bosno in Hercegovino dobi Avstrija, nad Bolgarijo in Romunijo pa Rusija. Črnagora ostane neodvisna in dobi pot in zemljo do morja. Mogoče, a neverjetno, posebno če zmagajo Srbi.

Cerkvene zadeve.

Bretislavski knezoškof, od Pruske vlade odstavljeni, oropani in v svoj škofijski delež na Avstrijskem pribegli preč. g. dr. Förster — 70letni mož — so prišli k nam na Štajersko in prebivajo sedaj v Rimskih toplicah za Celjem, da si v slovitih teh toplicah zdravje nekoliko popravijo.

Svitli cesar so stolnej cerkvi v Kotoru v v Dalmaciji poslali lep dar, namreč monštranco, ki je vredna 1700 fl.

Votivnej cerkvi na Dunaju je Gjurški (Rabski) škof na Ogerskem podaril prekrasno preprogo za jedno okno. Preproga je iz stekla narejena in umetno zmalana. Preproga je podobna sagu (tepihu) v gotiškem slogu na 2 podolglasta predela razdeljenemu. Najviše se svetite podobi sv. Rozalije in sv. Barbare. Na sredi stojite potem veliki podobi sv. Kunigunde in sv. Marjete, hčer ogerskega kralja Bele IV. Prva je bila žena poljskega vojvoda Boleslava in je kraljevski krasno oblečena. Pri nogah ima kamen iz soli, zlat prstan in zlomljen polumesec. Kamen iz soli in prstan spominja, kako je svetnica nekdaj očeta prosila za solske rude v zemlji, na katerej je ravno stala. Oče jej prošnje ni uslišal, ker ni veroval, da bi ondi v zemlji bila sol. Svetnica pa vrže na to svoj zlati prstan v bližnjo jamo in odide. Mnogo let pozneje so tam zasledili solske rude in v njih našli zlati prstan sv. Kunigunde. Zlomljeni polumesec pa spominja na njeno priprošnjo, vsled katere je poljski kralj Janez Sobijeski Turke pri Dunaju premagal. S sijajnim spremstvom je potem kralj obiskal grob sv. Kunigunde v San-

decu in se tako zahvalil. Sv. Marjeta, jena sestra, je bila nuna reda sv. Dominika v samostanu na otoku sv. Marjete niz Budapešta. Jena podoba kaže jo vso zavito v črn pajčolon (šlar), ki je s srebrnimi zvezdicami in limbarji posejan. Vse delo je res umotvorno, izdelano od Jobsta in Geslinga v Innsbrucku na Tirolskem in je stalo blizu 20.000 fl.

Sodba božja. V Šleziji je pred kratkim še živel kolar, ki je strahovito preklinjal, kedar je dež vtil, ker je moral z lesom pod streho bežati. Še celó jegov psiček se je strahu pod posteljo v kot skril; tako je mož razsajal. Ne davno je umrl in bil je pokopan. Toda nekaj dni potem se vlije zopet strašna ploha. Strela udari v kolarjev grob, raznese trugo z truplom bogakletnikovim vred in ga na smrdeče kose razdjanega vrže iz jame vun na tla. Ljudje, ko so to videli, so se močno prestrašili; vsak je rekel, da je to bila grozivna kazen in svaritev, naj ljudje ne preklinjajo Boga ob hudem vremenu. Če pa je ova svarilna kazen toliko grozna, kako še ima tak preklinjavec sam pričakovati, kedar pride pred živega Boga nebes in zemlje, zoper kterega se je predrznil svoja umazana usta odpreti?!

Največje katoliške cerkve v Evropi merijo po novi meterski meri v štirirjaških metrih: cerkva sv. Petra v Rimu 15.132, sv. Pavla v Rimu 7588, stolna cerkva v Kölnu 6292, blažene Marije v Parizu 5316, stolna cerkev v Speierju 4561, v Strassburgu 4170, v Metz 3815, v Mainz 3750 in cerkev sv. Štefana na Dunaju 3240. Kdor je kedaj bil na Dunaju v cerkvi sv. Štefana in občudoval jeni 140 metrov visoki zvonik, si lahko domisli, kolika mora biti cerkva sv. Petra v Rimu. Ta je namreč petkrat večji od cerkve sv. Štefana in jena kupla moli tako visoko v nebo, da bi zvonik sv. Štefana v njej in pod njo prav lahko stal.

Lutrovski Prusi so nadškofa v Köln-u preč. g. Melchers-a pregnali. Visoki pastir je sedaj nekele skrit, da ga pruski policaji zgrabiti ne morejo in vlada iz skrivnega kraja svojo veliko nadškofijo. Kaj enakega beremo o rimskih papežih, ki so se pred beričji rimskih, paganskih cesarjev, morali skrivati. — Škofa Janižečki-ja so Prusi iz zapora spustili, v katerem je bil $\frac{1}{2}$ leta, ker je lani velikonočni četrtek blagoslovil sveto olje in krizmo.

Pri mestu Lovrdes na Francoskem je votlina, kder se je ljudem večkrat že prikazala Devica Marija. Iz votline izvira bistra voda, ki je že mnogim ljudem čudovito pomagala, kateri so jo pili in zraven Marijini zvesti služebniki bili. Takih čudovitih ozdravljanj štejemo že na tisoče. Hvaležni ljudje so nad votlino postavili prekrasno cerkvo, katero je te dni papežev namestnik posvetil in podobo Marijino v njej slovesno venčal v pričo 10 škofov, brezštevilnih mešnikov in vernikov. Pri tej priložnosti se je zgodil očiten čudež. Magdalena Lansereau, 19letna deklica, hčer nekega

platničkarja, si je bedrno kost premeknola in je blizu 14 let na brgljah po svetu plazila. Med mešo papeževga namestnika v cerkvi Matere božje Lovrdeške 4. julija t. l. je hipoma postala zdrava, se zavnala in sedaj hodi brez brglj!

Novi skrivni red, katerega so lutrovi v Kaliforniji v Ameriki zoper sv. katoliško Cerkvo osnovali, je oddelek velike skrivne družbe frajmavrerjev. Pravijo mu red solnca ali solnčni red (orden). Vsak družabnik se zaveže, povsod na to delati, da ne dobi nobeden Katoličan nikder nobene službe in da se povsod Katoličani iz služeb v deželi izpodrinejo. Taka je ljubezen lutrovska, takošno sovrašтво frajmavrerjev do sv. katoliške Cerkve! V skrivnem razodetju sv. Janeza 13, 16 pa beremo: (zver z 2 rogoma) bo storila, da bodo vsi, mali in veliki, bogati in ubogi, prosti in služni, znamenje imeli na svoji desni roki . . . in da ne bo nikdo mogel kupiti ali prodati razun onega, ki ima znamenje ali imé zveri . . .

Gospodarske stvari.

Šest zlatih resnic gledé gozdarstva.

II. Drugi nauk pravi: brž ko je les v gozdu posekan, treba je skrbeti, da drug izraste; vsaj se tudi na polju vsako leto mora skrbeti za novo setev. Ni pa zadosti že to, da se nov zarod zaseje, ampak treba je skrbeti tudi za to, da se zasejano ohrani. Dokler drevje mladega gozda ni toliko od zemlje odrastlo, da ga zob paseče se živine doseči ne more, ne sme nobeno živinče v gozd. Ako se to vendar zgodi, je še velika sreča, če v kakih 10 ali 20 letih gozd poraste, večjidel pa je ves zarod uničen, zlasti v višjih, malo rodovitnih hribih.

Tretji nauk: mlademu gozdu ne sme se nič stelje jemati, starim pa le takrat, ko je veter velike kupe listja navejal, ali kjer je gozd močno senčnat, da mahú veliko raste in zemljo premokro dela, ali kjer listja tako debelo leži, da se seme za novi zarod ne more ne sejati pa tudi sadike novih drevesc ne saditi zaradi preobilne stelje. Stelja je odeja, ki po zimi zemljo varuje prehudega mraza, po letu pa presilne vročine in suše — ona zadržuje prehitri odtok deževnice in da silni nalivi ne odplavajo preveč zemljišča, — ona, in to je pglavitna korist stelje, je gnoj drevju. Vsako leto namreč raste listje, špičevje in igličevje na drevju; ko odpade, strohni, strohnelo pa posrkajo koreninice kot živež, ki gre v drevo zopet nazaj, da raste in vsako leto debeleje prihaja. Skušnje kažejo, da taisti živež v onem času, ko je drevo za posék dorastlo, vsaj 10krat skozi drevesa okoli gre. Zato ni lahko gozdu kaj bolj škodljivega, kakor če se mu stelja ropa, katera je drevju, ki ne more samo od zraka in vode živeti, glavna hrana. Roparji stelje so krivi, če drevje pod zlo gre in da se tudi gozdno zemljišče

tako izpije, da ondi po 100 in 100 let nič pravega ne raste.

Četrti nauk pravi: silno škodljivo je drevo klestiti ali obsekavati. Izgovor za obsekavanje, da gospodar veliko stelje potrebuje, ni tako popolno resničen, da bi zaradi tega morali gozdi konec jemati. Res je, stelje je treba, toda za steljo se zamore obrniti mnogo tvarin tako, da ni neizogibno potrebno drevje klestiti in gozde pokončavati. Nakleščena stelja je zaradi škode, ki se je gozdu storila, neizmerno draga, pravo zapravljanje in lehkomisljena potrata, ki bo, če ne očeta ali sina, gotovo vnuka nemilo kaznovala. In na posled, ali ni velika neumnost, ako zavolj gnoja gospodar svoj gozd na nič spravlja med tem, ko mu najboljši gnoj, namreč gnojnaica, po nemarnosti na stezo odteka?

Peti nauk: nikoli se ne smejo navrtati drevesa, da bi, kakor iz soda, tekla smola iz njih. S tem se pokonča gozd. Tu in tam so roparji smolarji, ki nalašč navrtajo vsako drevo, v katerem slutijo smole kaj; občine pa so premalo umne ali preveč zanikerne, da bi se krepko zoperstavile roparskemu smolarstvu.

Šesta zapoved: silna potreba je, da se vsako v gozdu posekano drevo nemudoma olubi, obeli ali oklesti in odsekane veje brž iz gozda spravijo, da se lubadar ali knaver v njem ne zaredi. Strašna je škoda, katero gozdem ta mrčes dela. Treba je tedaj posekano drevo brž iz gozda spraviti, drobne veje za steljo odsekati ali za kurjavo v šopke (pušne) povezati, debele pa tako rahlo na skladovnici ali na natolju zložiti, da se hitro posušijo. — To je 6 glavnih, res zlata vrednih resnic, če si njih gospodarji dobro zapomnijo in se vrlo po njih ravnaajo, sicer pa tudi celi koši gozdorejskih postav ne pomagajo nič, če tudi k vsakemu drevesu žandarja postavijo. Celo ljudstvo mora sprevideti veliko imenitnost gozdov za svoje potrebe, za svoje dohodke, za varstvo gorskih strmin, za vzdrževanje polju potrebne vlažnosti in prijetnega podnebja (klima). Kder tega razuma ni, tam tudi najboljše postave ničesar ne zdajo in tam bodo še vnukov vnuki preklinjali nespametno gospodarstvo svojih predočtov!

M. Pomoček, po katerem se dajo madeži črnic, črešenj, črnega vina itd. iz platnine odpraviti. Mnogo gospodinj vé, da se madeži, ki so po črnicah, črešnjah ali po črnem vinu v platnini nastali, z žveplom iz nje odpraviti dajo. V ta namen se navadno tisto mesto, kjer je v perilu madež, namoči in pod njega goreča žvepljenka ali žvepljeni klinček podrži. Vzrok, da madeži izginejo, je žvepljena kislina, ki se pri žganju žvepla razvezuje in v zrak vzpuhti. Dosti bolj lahko bi bilo to čiščenje, če bi žvepljena kislina bila že v vodi zadržana, v katero se madež v platnu pomoči. Taka voda bi bila tudi za beljenje slame jako priležna. In taka tekoča žvepljena

kislina se da tudi prav lahko na sledeči način napraviti. Vzame se v ta namen blizu pintna steklenica z precej široko luknjo. Nalije se steklenica za polovico z čisto vodo in potem se nad njo košček žveplja na konec železne svile (drota) nataknen sožgé. Luknja se mora rahlo zatekniti. Ko žveplo zgori, se pa luknja trdno zatekne in voda v steklenici močno pretresa. Kmalu se voda žvepljene kisline navzame in jo več časa v sebi vzdrži. Z toto vodo se dajo omenjeni madeži brez vse težave izprati. Kdor hoče vodo bolj močno imeti, mora le gori omenjeni način žvepljenja vode večkrat ponoviti. Taka voda se v dobro zamašeni steklenici dolgo časa hraniti da.

Nova postava o varovanju zverjadi na Štajerskem prepoveduje streljati jelene od 15. oktobra do 24. junija; košute in jelenčice od 1. januarja do konca avgusta; divje koze od 15. decembra do konca julija; srnjake ali srnece od 1. februarja do konca maja, srnice in srničice od 1. februarja do konca septembra, zajece od 15. januarja do konca avgusta; nadalje prepoveduje streljati velike divje gorske peteline, škarjevce ali ruševce (male divje peteline) od 1. marca do 15. septembra, divje ali gorske kokoši in škarjevke pa celo leto; jerebice, velike ali gozdne jerebe (leščerke, orehovke) bele jerebice, skalne jerebe, divje golobe, prepelice in kljunače od 1. februarja do konca julija; divje gosi, divje race in liske (tukalice, plazke) od 1. marca do konca junija. — Kdor v prepovedanem času zverjad ustrelji, plača, od okrajnega glavarstva obsojen, po 5—25 in slučajno do 200 fl. kazni v ubogo kaso. Tudi prodajalci prepovedane zverjadi zamorejo jednako ostro kaznovani biti.

Nekaj o letošnjem bčelarstvu. Zavolj majnikovega deževja so letos bčelice nekoliko oslabele in so iz prva malo rojile. Celi mesec maj, ki je v drugih letih bil najboljši čas za bčele, se te drobne stvarice skoro nič niso rojile. Mesece junija postalo je bolje. Nekteri imajo že mnogo mladičev, tu pa tam že po 2 nova roja iz jednega starega. Dobro bi bilo, ko bi bčelarji stare koše ali panje začeli popuščati in se poprijemati novih, ki se dajo razložiti in zopet zložiti. Pri teh koših se da notranje delo pregledati brez nadlegovanja bčel, tudi bolezen ali kaka druga nezgoda v košu se da brž odpraviti. Najbolj hvale vredno tukaj pa je to, da ni treba pri razdiranju bčel moriti z žveplom, ker jih lahko združi s tistimi bčelami, katere nameni dalje ohraniti. Podpisani ima takih košev v svojem bčelinjaku s slamnatimi in lesenimi stojaki in ležaki in mlade bčele, ki kaj rade na pašo letajo. Radoslav Rižnar.

Sejmovi. 17. jul. v Dobjem, na Muti, v Oplotnici, v Beračah, v Šavnici v fari sv. Ane na Krempergu. 20. jul. v Arvežu, pri sv. Marjeti na Drav-

skem polju, v Vitanju. 21. jul. v Bučah in v Brenjskigorci. 22. jul. v Ivniku, pri sv. Heleni pri Šmarji, pri sv. Mohorju, pri sv. Magdaleni v Mariboru, v Orešju pri Brežicah.

Dopisi.

Iz Mostečnega pri Makolah. (Slabe steze.) Večkrat že smo v „Slov. Gosp.“ brali o slabih stezah ali cestah. Tudi iz našega kraja zamoremo z enakim poročilom postreči. Kajti steze od Pečke črez Mostečno in nad Sestrže in potem nad Cirkovsko in Slivniško faro gotovo ni treba sram biti, če jo na stran postavimo najslabšji cesti v treh deželah. Ona ima vse lastnosti slabe, zanemarjene ceste: jame, prepade, blato, predrene in pirave moste, pomanjkanje grabnov, potem pretepanje živine in grdo preklinjevanje nevoljnih voznikov. Ljudje pravijo, da so temu izveča krivi naši predstojniki. To se mi prav verjetno zdi. Kajti še te dni sem slišal, kako je voznik, ki je na cesti z vozom in živino obtičal, strašno preklinjal „rihtarje“, posebno je bil na jednega hud, ker je godrnjal: „kaj je to za en fer . . . ni rihtar, ki nam nič tote steze ne popravi!“ Ko sem to slišal, sem si mislil, ko bi jaz „rihtar“ bil, bi pred vsem dal steze popraviti, naj bi veljale kolikorkoli, da me le nebi ljudje tako neizmerno zaradi nemarnosti zmerjali, psovali in preklinjali. Toda kaj nam pomaga, če bi vsi tako mislili, le samo predstojniki ne? Gotovo nič, in sedanji malomarneži ne bodo ničesar storili, če jih okrajni Bistriški zastop ne bode dregnil in iz spanja vzdramil rekoč: srenjski predstojniki, na noge! popravite svoje steze, kakor ste storiti dolžni in ne dajte našega kraja pred vsem svetom zaradi grozno slabih stez smešiti in na sramoto postavljati!

Od sv. Marka pri Ptuj. (Nesreča.) Bilo je 6. julija, ko se je France Kecec mislil črez Dravo zapeljati v Šturmovec. Toda nemila smrt ga je nagloma zadela. Peljal se je v ladji črez Dravo, ki je sedaj jako napeta in mogočne valove meče. Po nesreči se je naključilo, da je mož v deročo reko padel in se vtopil. Preminol je tako, da še do sedaj trupla niso našli. Kecec je bil od vseh, ki so ga poznali, spoštovan in ljubljen. Zaupanje duhovnih pastirjev in vrlih št. Markovskih faranov ga je izbralo za cerkvenega ključarja. Bil je tudi šolski svetovalec. Zapustil je ženo in tri mlade otročiče, ki močno za njim žalujejo. Fara je zgubila mirnega in razumnega moža, otročiči pa skrbnega očeta. Bodi mu Bog milostljiv!

Iz Celja. (Odgovor na „poslano“ iz Celja v zadnji št. „Slov. Gosp.“). Mislil sem, da ni neobhodno potrebno, g. nadučitelju napovedovati procesijo na Telovo; kajti kakor Katoličan in večleten učitelj je itak za-njo vedeti moral. Da sem jo pa otrokom napovedal in jim to in uno zastran obnašanja veleval, to se samo po sebi razumeva, to storijo menda tudi vsi kate-

heti po širokem svetu. Če se je g. nadučitelju kateri drugi kraj za zbirališče primerni zdel, kakor prostor pred farno cerkvijo, ki pa ni tak „mestni vogel“, da ga otroci ne bi najti mogli — slobodno mu je bilo, otroke ondi zbrati.

Naj še opomnim, da tudi mestnim gg. učiteljem se ni ta procesija poprej naznanjala, in vendar so se nje vsi s svojo šolsko mladežjo udeležili.

J. Žičkar, katehet.

Iz št. Jurja pod Taborom. (Ponudba). Čital sem v „Slov. Gosp.“ štev. 26 v dopisu: izspod Pohorja in poizvedel, da je v Konjiškem okraju pomanjkanje živinozdravnikov in živinozdravniških knjig. Temu v okom priti in pomagati bi podpisani voljen bil, ako bi dobil vsaj nekoliko poročstva, da bi zamogel tam shajati in se preživeti. Bil sem nekaj časa za okrajnega živinozdravnika v Vranskem okraju, potem sem boleno živino ozdravljaval z dobrim uspehom v Gornjem gradu. Sedaj stanujem na svojem posestvu blizu Vranskega. Spričevala imam iz živinozdravniške učilnice v Ljubljani. Tudi živinozdravniških knjig imam vsake vrste, slovenskih in nemških.

Anton Drager, živinozdravnik
pri št. Jurju pod Taborom, pošta Franz.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Nad Belakom je visoka gora Dobrač, blizu nje pa Pliberg z rudami za svinco, ki daleč po svetu slovi. Dva rova ali tula sta najbolj znana: Rudolfovo, našemu cesarjeviču na čast tako zvan, in pa cesarjev Leopoldov rov, ki se je za cesarja Leopolda II., l. 1792 kopati začel. Letos 29. junija bil je dokopan do Rudolfovega rova in je v svojem 83. letu dosegel dolgost 4456 metrov. Knapi so bili tega jako veseli in so nenavadni dogodek s 62 streli iz možnarjev pozdravili. — Veliko škode je letos Celovsko jezero prizadajalo okoličanom, zlasti onim, ki prebivajo na izhodni njegovi strani. Veliko stotin oralov najlepših travnikov je voda poplavela in seno pokazila. Ta nesreča je temveč občutljiva, ker se doneski za umetno izsušenje močvirjev strogo iztirjajo. Vendar veliko več kakor močvirji so poplavljanje zakrivile druge reči, zlasti pa to, da se vodi odtok v Glajno in Dravo zabranjuje. — V št. Vidu so usmiljeni bratje iz Gradea kupili vrt in zemljišče v zdravi in prijetni legi ter so 27. junija t. l. začeli zidati novo bolnišnico, v katero bodo po svoji stari krščanski navadi sprejemali možke bolenike vsakega stanu, narodnosti in verstva. Do jeseni mislijo hišo spraviti pod streho. Bog blagoslovi človekoljubno podvzetje, ki bode svetu nov dokaz, koliko premore krščanska ljubezen posvečena in podpirana po treh evangelijskih svetih. — Posojilnicam na Koroškem se je začela huda goditi. Finančni minister tirja iz njih tolike dače, da bodo te požrle vse, kar se je do sedaj prigospodarilo in prihranilo kot rezervni zaklad ali fond. Posojilnica v Wolfsbergu na primer ima 4900 gld. v rezervnem fondu, a minister je predpisal davka 6671 gld. Na tak način morajo

vse posojilnice zaporedom in v kratkem uničene biti. — V sedanji liberalni dobi so tudi inženirji in zidarji postali liberalni t. j. slabi in nezanesljivi. V dokaz bodi novo poslopje Koroške branilnice v Celovcu. Poslopje je na videž izvrstno, v resnici pa slabo in pravi denarni požeruh; v 2 letih je požrlo 60.000 gld. samo za popraviljanje. Še bolj slabo zidane so nekatere nove šole po deželi. Komaj postavljene, že lezejo narazen. Ob, hvalisana liberalna doba, draga si, draga, pa tudi hudo — slaba!

Politični ogled.

Vojska na Turškem. Prav je srbski knez Milan v svojem razglasu djāl, da je bil prisiljen za orožje prejeti, ker Turki so Srbijo obdajali, kakor daleč so mogli, z železnim okrogom t. j. z močno in najboljšo vojsko, ki je brojila kakih 100.000 mož. No, in ta železni obroč je sedaj po 10 dnevni, grozni moritvi na večih mestih pretrgan; Srbi stojijo povsod na turški zemlji, Turki pa niso zamogli nikder v Srbsko tako prodreti, da bi se zamogli vzdržati. Sicer so Turki prvi naval srbske vojne povsod krepko sprejeli, tu pa tam tudi naprej tiščali s vso silo pa naposled so se povsod začeli nazaj pomikati. Najvažniši dogodki bili so: general Črnajev je 4. jul. vzel turški tabor pri Babini glavi, 5. jul. Ak-palanko in dalej v Bolgarijo poslal generala Stratimiroviča, da oroža Bolgare, ki od vseh strani hitijo pod orožje. Sedaj je Črnajev krenol na desno v Leskovac, brzčas, da prodere do turške železnice iz Soluna v Mitrovico. Vidinski paša Osman je iz Ruščuka tihoma po Donavi dobil 20.000 mož in je naglo udaril črez Timok na Srbsko pred Zaječar, kder je stal obrst Lješanin s 10.000 Srbi in 5000 prostovoljci iz našega Banata. Nastal je ljut boj, od prostovoljcev je ostalo komaj 3000 živih. Srbi so morali velikej sili umakniti se v Zaječar in Turkom pustiti več kanonov in šane; toda dalej Turka niso pustili. Turki so potem naskok ponovili še skozi 3 dneve, ali četrto krat t. j. 6. julija je Lješanin turško vojno razbil in za njo na Turško vdrl. Ob jednem je srbska četa iz Negotina kraj Donave marširala v Vidin, kamor so se Turki umaknoli. Bolgarov se je Srbom tukaj pridružilo 4000. Tretja srbska vojna je šla črez Drino in je imela do sedaj okoli Bjeline in trdnjave Zvornika hudo klanje s Turki. Bjelina je zgorela; blizu nje je major Vlajković, ki ima samo jedno nogo in ga morajo na konja privezati, 2000 Turkov ubil v krvavi vojski, ki je trajala do sred noči. Vlajković ima tudi slovenske prostovoljce pod seboj. Po reki Drini plavajo zaporedom mrličii v Savo. Četrta vojna srbska pod generalom Cahom je iz prva nesrečna bila in je zato Cah poveljništvo zgubil. Namesto njega komandira sedaj vojni minister Nikolič sam. Cahovi podgenerali bili so bolj srečni. Dukič je zmagal pri Novem-varošu; Artič prodrl do Novega-

pazarja, ga bombardiral, Ilič pa vzel turški tabor z živezem in streljivom in potem prišel pred Mitrovico, prvo železniško stacijo. To je Turke tako dirnol, da so koj vso posadko iz Soluna naložili na železnico in odpeljali Mitrovico braniti.

Črnogorci so prišli 6. julija v Gačko, kder je bilo 9000 Turkov zašancanih. Po 3dnevem boju so bili Turki premagani in večidel vsi posekani. Tako so se naši slavjanski bratje vojskovali prvih 10 dni! Nemško-magjarski listi poročajo, da so Srbi do sedaj bili povsod tepeni. To pa je hudobna laž, če ne, zakaj pa tedaj zmagoviti Turki ne proderejo na Srbsko, zakaj lezejo povsod nazaj? Sicer pa Turki sami čutijo, da gre za njihov obstanek. Povsod zbirajo prostovoljce, vse mohamedansko prebivalstvo kličejo pod orožje, še celo 20.000 ciganov v Bosniji hočejo orožati. Sultan je pozval egipčanskega vice-kralja na pomoč, poslal 10.000 mož svoje stražne vojne na bojišče tako, da je v Carigradu komaj 2600 vojakov. Stari prekucuh magjarski Klapka in poljski vstaš Langievič sostavljata magjarsko in poljsko legijo ali krdelo Turkom na pomoč. V Bolgariji je sultan ukazal Čerkesom bolgarsko prebivalstvo strahovati. Vsled tega se godijo strahovite reči. Požgali so že blizu 200 vasi in oplenili, starce in otroke, ki niso mogli bežati, posekali, okoli 6000 žensk in deklet ujeli in odpeljali v Carigrad na sejm, da bodo za sužnje v malo Azijo prodane. Več nego 2000 ljudi so samo v Sandžaku zaprli. Mrlič Kristijanov nepokopani ležijo in zrak se kuži. V Klisuri so zopet posekali 182 otrok, katere so v šoli dobili. Da vsled tega razkačeni Bolgari radi za orožje prijemajo, katero jim Srbi donajajo, to je lahko verjetno.

Avstrijske dežele. Homatije in krvava vojna na Turškem so sedaj pri nas vse druge in tudi domače politične zadeve v važnosti prekosile. Ljudje so povsod razdvojeni. Liberalci, Poljaci, Judi in Magjari želijo Turkom zmago, Slavjani in vsi, ki še imajo kaj krščanskega sočutja v sreč, pa držijo s Srbi. — Iz Dunaja se slišijo glasovi za porazumljenje s Čehi. No, čas bi že zdavna bil. Tudi se govori, da odstopi grof Andrassy in da na njegovo mesto pride grof Langenau ali pa grof Potocki. — Vladni listi so v zadregi, da so ministri prišli ob upljiv na turške Kristijane, razglasili neko pismo bosenskih Katoličanov, v katerem trdijo, da bodo ti vselej s sultanom držali in da protestujejo zoper kneza Milana srbskega, če bi hotel Bosnijo zasesti. To je gola domišljija. V Bosniji se ne gre za razkolništvo ali katoličanstvo, ampak za to, da se Kristijani rešijo turškega jarma. Med vstaši štejemo tudi katoliške Srbe, med njimi fajmoštra Musiča, ki vodi 2000 vstašev. — Ministri delajo vojne priprave in pošiljajo vedno več vojske na turško mejo. V Poli je pogorela velika kosarna; škode je 120.000 fl. — Južna železnica slabo gospodari; lani je 12 milijonov več izdala, nego prejela; po-

manjkljej bodo morali delničarji pokriti. — Cesarjevič Rudolf je obiskal nesrečno bojišče 1. 1866 na Českem. — Nadvojvoda Viktor, tretji brat svitlega cesarja, stanuje v Bledu na Kranjskem. To je menda prvokrat, da se je cesarski princ za več časa nastanil na slovenski zemlji. Magjari hudo ropočejo zoper Jugoslavjane in jim škodijo, kder zamorejo. Srbskega poslanca Miletiča so v Novem-sadu takoj pograbili in zaprli in v Zemunu so pobrali 60.000 chassopot-pušk, katere so Srbi od Francozev kupili. Kupčijska pogodba z Romunskim je že začela svoje čudeže delati. Prvega julija se je mimo Orsove po Donavi na vzgor na 100 ladjah peljalo 300.000 novih centov pšenice in rži, za katero zrnje bo 3 milijonov goldinarjev iz Avstrije šlo na Romunsko. Cena zrnju pri nas mora celó podniti.

Vnanje države. Ruski narod je ves vnet za naše jugoslavjanske brate. Generalu Črnajevu so Rusi iz Moskve pisali: bodi srečen, želimo ti zmago, dali ti bomo oficirjev, denarjev, živeža, in če bodeš nesrečen, podamo ti železno rusko roko, da zdrobiš Turčina. Ruski carevič je odkazal Srbom izplačati vsaki teden $\frac{1}{2}$ milijona rubeljn, carinja sama skrbi za ranjence. Bolgarsko bo bržčas dobil drugi sin ruskega cesarja, namreč veliki knez Vladimir. — Romuni so se s Turki tako pogodili, da bo Donava vojnemu brodovju zaprta. Grki se tudi pripravljajo na vojsko zoper Turka. Pruski listi so nekoliko iznemirjeni bili, ko so slišali, da sta se avstrijski in ruski cesar res porazumila in da bo Andrassy odstopil. Ali to ni pomiselka vredno znamenje? — Francozi sedaj tudi žalujejo, ker so spoznali, da je njihova vojska zoper Rusa 1. 1854 in zoper Avstrijo 1. 1866 le Prusom bila na korist, njim pa v nesrečo tako, da sedaj zastran Turčije imajo toliko govoriti, kakor nič! — Angleško ministerstvo, ki Turke podpira, utegne odstopiti, ker veliko Angležev tega ne trpi. Severna Amerika obhaja veselo stoletnico obstanka svoje mogočne republike. Sedaj je namreč ravno sto let, kar so angleško gospodstvo otrsli in postali samisvoji!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XLVI. Genova je ob morju pozidana in se spenja na višino po bregu. Priimek jej davljejo: la superba, t. j. štimana. Prekrasna jena lega, marmornate palače in bogata kupčija opravičujejo popolnem ovo priime. Prebivalcev šteje 130.000. Kupčija po morju je res velikanska. Više 300 milijonov je blago vredno, ki se tukaj vsako leto premeče iz bark na kopno in iz kopnega na ladje. Proti sovražnikom varujejo mesto močne trdnjave po visokem bregu nastavljeune. Ob morju stoji močen zid, skozi katerega preži in zija vse polno kanonov. Tukaj so bili 1. 1859. izbarkani Francozi, ki so potem našo vojno pri Magenti prema-

gali. Tik morja sta dva visoka stolpa, z velikan-skimi svetilnicami, ki svetijo barkam, kedar hočejo v noči priti v luko ali se iz nje podati na globoko morje. Zaran v jutru in pozno na večer je pri luki najbolj živahno, vse mrgoli raznih ljudi. Ladje zmirom prihajajo in odhajajo. Tujca fakini brž spoznajo in mu ponujajo svoje čolne. Genovčani so lepi ljudje visoke postave. Tudi skrbni in delavni so. Okoli 4. ure v jutru že kupujejo in prodajajo na trgu. Sitnih beračev tukaj ni, kakor drugod na Laškem. Izmed cerkvá se tujcu pri-kupi stolna, posvečena sv. Lavrenciju, katera se znotraj kar blišči samega belega in plavega mar-morja. V kapeli sv. Janeza krstitelja kažejo skledo, na katero je pré bila položena glava sv. Janeza potem, ko mu jo je grozoviti Herod od-biti in grešnej Herodijani nesti ukazal. Vseh naj-lepša pa je cerkva na čast oznanenju Marije de-viće — s. Annunziata —, ker je znotraj bogato pozlačena. Strop je krasno rezlan. Vredno je, da se obišče tudi pokopališče — campo santo. — Nahaja se zunaj mesta $\frac{1}{2}$ ure hoda. Začelo se je na njem pokapati l. 1867. Podobno je neko-liko pokopališču v Bologni. Jedno poslopje stoji na ravani, drugo nekoliko više na bregu, oboje veže tretjo poslopje, ki je v poprek zidano. V teh poslopijih je vse polno izzidanih votlin, v katere se mrličí bogatašev vlagajo; bolj ubožno ljudstvo dobiva, kakor drugod tako tudi tukaj, svoj grob v črnej zemlji. Delež vendar pri bogatih in ubogih je pa jednak — trohnoba.

Blizu 8 ure zgodaj 22. aprila smo zapustili „štirmano“ Genovo in po železnici se potegnoli proti domu črez Turin. Do Aleksandrije smo se peljali po že znani cesti, potem smo vkrenoli na levo ter okoli 12. prišli v Turin, glavno mesto pijemontežkih kraljev. Mesto šteje kakih 192.000 stanovnikov in je lepše zidano, kakor Florencija. Ulice so večjidel široke, snažne, gladke, dolge in, kakor bi vstrelil ravne. Kraj mesta teče reka Po, ki pa ima tukaj še precej ozko strugo. Najlepša ulica se vije ravno kraj vode Po. Steza za pešce je pokrita in zraven se vrstijo same prodajalnice za zlatnino, srebrnino, in sploh za lišp. Ljudstvo v Turinu je prijazno, samo oštarijaši so neusmiljeni do tujca in računijo, da je groza. Sicer pa je mesto sedaj, ko se je kralj izselil v Florencijo in poznej v Rim, precej bolj prazno in mrtvo postalo. Stolna cerkva sv. Janeza krstitelja je velikansko poslopje s 3 ladjami in visoko 8voglato kuplo.

Drugo jutro 23. aprila smo se podali na pot v Milan. Od Turinskega kolodvora smo se peljali daleč okoli mesta, potem pa drdrali po lepi ravnini, ki se je umetno z vodo napajala zavolj rajža, ki ondi raste. V nekolikih urah smo prišli do Novare. Za belim mestnim zidovjem je naš slavni vojskovodja grof Radecky 23. sušča l. 1849. ošab-ne Pijemonteze in jihove laške prekucuhe pobil v bitki, katere se vsak Avstrijan z veseljem in po-nosom spominja. Tudi naš slovenski regiment,

takrat regiment Kinsky imenovan, je bil v ognju in je cele 3 ure 12.000 Pijemontezev zadrževal, dok-ler ni pomoči dobil in sovražnika v mesto zapo-dil. Vsa pijemontežka vlada je bila zdrobljena! Od Novare smo se peljali dalje naprej po ravnini in smo v kratkem prišli do Magente, kder nam je spomin na nesrečno bitko l. 1859 poprejšnje veselje popolnem ogrenil. Tik kolodvora stoji orjašk spo-menik, bivšemu francoskemu cesarju Napoleonu III. na čast. Blizu na polju je videti več lesenih črnih križev, pod katerimi trohnijo padli vojaki, avstrijski in francoski skupaj! Sred grobov je majhen griček, na njem kapelica in zraven te kostenjak. Bili smo žalostni in otožni vsi, tijan do Milana. (Nastavek prih.)

Smešničar 29. Čvrst kmet je šel po veliki cesti iz Celja. V Hudi luknji sreča gospoda, nem-škutarja. Ta ga brž nagovori v svoji nemčurščini rekoč: her paver, bi beit ist nah Hohanik? Kmet ga krivo razumi in misli, da ga zmerja za vo-hr-nika ali oderuha. Razdražen mu odgovori: „kaj jaz vaš vohrnik, ka-li? in začne gospodiča po hrbtu ométati. Ta pa začne v sili prositi: oh, pustite me, sedaj že vem, kako daleč je v Vojnik! Kmetova palica ga je brž lepo slovenski naučila!

Razne stvari.

(Za bosenske in hercegovske reve) je Slov. Gosp. do sedaj nabral pri svojih bralcih in odposlal g. J. Horaku trgovcu in predsedniku podpiralnega odbora v Ljubljani 330 fl. Bog plati! Ostalo je 5 fl. 30 kr. Daroval je č. g. Hanžič, župnik pri sv. Duhu 1 fl. Skupaj 6 fl. 30 kr.

(Topličarjev) je do sedaj bilo v Dobrni nad Celjem 406 in v Slatini 870.

(Zletno dete) posestnika Štefana Stuheca v Runču pri Veliki nedelji je v mlako padlo in se vtopilo.

(Mariborska čitalnica) bode imela v soboto 15. t. m. v vrtu (pri slabem vremenu v salonu) g. Wiesthalerja „zur Stadt Wien“ vesel večer s pet-jem. Povabljeni so čast. članovi in gg. dijaki, kateri isti dan odhajajo. Naj se vsi obilo udeležé! Le članovi in po njih vpeljeni Slovenci imajo vstop.

(Iz Loč pri Konjicah) se nam piše o velikem začudenju, da je g. Haas, okrajni glavar, postal častni srenjčan v Ločah. Dopisnik nima sicer nič zoper g. Haasa, pač pa ga omiluje, da je čast sprejel od takih Ločanov. Vsem pa želi napo-sled „troštartja“ svetega Duha!

(Ustrelil) se je 4. jul. Miha Marat, viničar v Podigracu. Živel je s svojo ženo v samih prepirih; bil je še komaj 28. maja t. l. ž njo poročen.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Ivan Hajšek je imenovan za župnika v Vseh svetih.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg. Vizovišek 22 gl. (ustan. dopl.), Cobelj, Suhač A. mlj., Jaric Val. po 11 gl.

(Dražbe.) 14. jul. Fr. Hojnik na Fürstu 321 fl. (2). Jož. Jagrič v Oseku (3). Jož. Fradl na Vrang (2). — 15. jul. Ant. Mršak 1600 fl. v Mahrenbergu, And. Supančič 3920 fl. v Konjicah, Jan. Hlačar v Libojah 4100 fl. — 17. jul. Anton Muhič v Dragotinskem vrhu 2400 fl. Ferd. Pröglhof v Celju 4760 fl. (2). — 19. jul. Jozefa Murnik v S. Bistrici (3). Jož. Golob (Annahof) v Ptaju 1084 fl. — 20. jul. Jozefa Mulec v Slovenskem vrhu 700 fl. — 21. jul. Fr. Blažič pri Turnišu 2878 fl. Jak. Turk pri sv. Lovrencu 3250 fl., Juri Tomanič v Pristovi 1225 fl. — 22. jul. Juri Kokošinek (Popič) v Podgorju 3900 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁶³/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Turšica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor	8 20	6 10	5 70	4 —	5 10	— —	5 —
Ptuj	8 —	5 80	5 —	4 80	5 50	5 —	5 —
Mahrenberg	10 10	7 25	5 70	3 70	5 75	7 80	5 69
Gradec	9 64	6 18	— —	3 89	5 25	— —	6 —
Celovec	9 60	6 83	5 9	4 7	5 30	4 46	4 —
Ljubljana	8 60	6 40	4 80	3 80	5 80	4 80	5 40
Varaždin	9 —	6 20	— —	4 85	4 94	7 —	5 80
Zagreb	11 —	7 60	5 —	3 80	5 —	— —	— —
Dunaj	11 80	9 20	9 25	10 15	6 20	— —	— —
Pešt	11 95	8 4	8 —	9 12	5 58	— —	— —

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 66 15 — Srebrna renta 69 60 — 1860-letno državno posojilo 118 — Akcije narodne banke 877 — Kreditne akcije 151 — Napoleon 10 28 — Ces. kr. cekini 5 98 — Srebro 100 90

Loterijske številke:

V Gradcu 1. julija 1876: 62 85 43 55 51.
Na Dunaju " " 14 18 78 62 86.
" " " " 22. julija 1876.

Listič uredništva: Dopis: od Drave, ne imenuje niti uredniku oseb, o katerih je govor. Takih dopisov ne objavljamo! G. A. K. ni mogoče, nevesto si iščite po vsakem poštenem načinu, le po „Slov. Gosp.“ ne! Iz Kamce in iz savinjske doline prihodnjič!

Podučiteljska služba.

je razpisana v Framu (Frauheim). Prosilci naj vložijo svoje prošnje do 15. avgusta t. l.

Krajni šolski svet v Framu.

Franc Divjak,
načelnik.

Podučiteljska služba

v Mali-Nedelji IV. plačilnega razreda s prostim stanovanjem se razpisuje.

Prosilci slovenskega in nemškega jezika zmožni naj vložijo svoje prošnje redno obložene do 20. julija t. l.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru, 11. j. 1876.

Predsednik:

žl. Premerstein.

Važno za kmetovalce!!

Mlatilnice

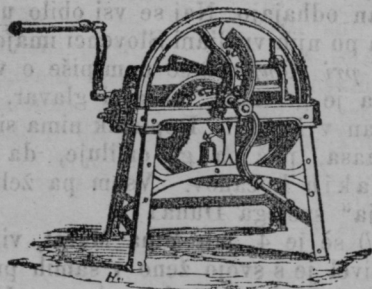
2—3

ročne (ki se z roko gonijo) pa tudi z vlakom ali za vodino moč po patentiranem sistemu okroglih evkeov imata vedno v zalogi

Wogg & Radakovits,

trgovca z železjem v Celju.

To so najpopolnše mlatilnice, ki so se dozdej izdelovale; gonjač se pri

ročnih mlatilnicah malo utruji, ker so lahke; mlatijo popolnoma čisto 4 do 5 vaganov v eni uri.

Dobijo se letos mnogo bolj po ceni, kakor lani. Imava tudi mašine za delanje rezanice na prodaj!